

Ms. rom. 5

Catehism — 1797. Scris în limba română, cu litere chirilice, de Neofit monahul, rabin creștinat, al cărui nume apare în acrostih la p. 20.

Este un manuscris foarte bine păstrat, de dimensiunile $23,5 \times 17$, legat în piele. Are 138 de pagini, numerotate cu cifre arabe. Pe pagină sînt 31—56 de rînduri, scrise cu litere cursive foarte mici. Nu are ornamente.

Manuscrisul cuprinde:

- p. 1 Prefața în care autorul arată cum la vîrsta de 40 de ani s-a creștinat, fiind botezat de arhimandritul kir Gheorghe și starețul mănăstirii Cernica, și cum la îndemnul mitropolitului Dositei a scris acest Catehism¹.
- p. 4 Cuvînt înainte
- p. 20 Versuri în acrostih și data cînd a fost scris.
- p. 21 Cuvîntul întîi — *Mărturiile din prooroci pentru patimile lui Hristos, pentru ce a trebuit să se întrupeze și pentru ce a răbdat moartea pe cruce.*
- p. 78 Cuvîntul al doilea (*Despre credința creștinească pravoslavnică singura cea adevărată*).
- p. 106 Cuvîntul al treilea — *Pentru ce au rămas jidovii așa întunecați de nu vin către Hristos și din care neam au fost acela care au primit sfîntul botez de la apostolii Petru și Pavel și din care neam au fost vinzătorul Iuda.*
- p. 127 Cuvîntul al patrulea — *Despre vremea cînd va fi o turmă și un păstor.*

¹ Pentru principală lucrare a lui Neofit, tipărită la Iași, în 1803, cu o largă circulație (ediția a II-a apare în același an, a III-a în 1839, tradusă și în grecește (1818), vezi I. Bîanu—N. Hodoș, *Bibliografia românească veche* vol. II, p. 446—447 și D. Simonescu BRV, IV, p. 304—305. Din grecește, cartea e tradusă în bulgărește, tipărită la Salonic în 1839. Traducerea bulgară are o introducere, apoi Predoslovie, al cărei început e la fel cu *Cuvîntul înainte* din Ms. rom. 5. O deosebire apare în privința vîrstei autorului. În manuscris, Neofit are 40 de ani, iar în carte 38, deși data acesteia e ulterioară celei din manuscris. Versiunea bulgărească nu are versurile în acrostih, care apar atît în manuscris, cît și în edițiile în limba română. Deși atît manuscrisul cît și lucrările tipărite sînt constituite din patru capitole — dintre care numai ultimul are același titlu în toate — tratarea în manuscris diferă de cea din edițiile tipărite.